

Marianne Haugaard-Christensen
SEGES Planter & Miljø

OPTIMERING AF BRUG AF EFTERAFGRØDER UNDER NYE REGLER

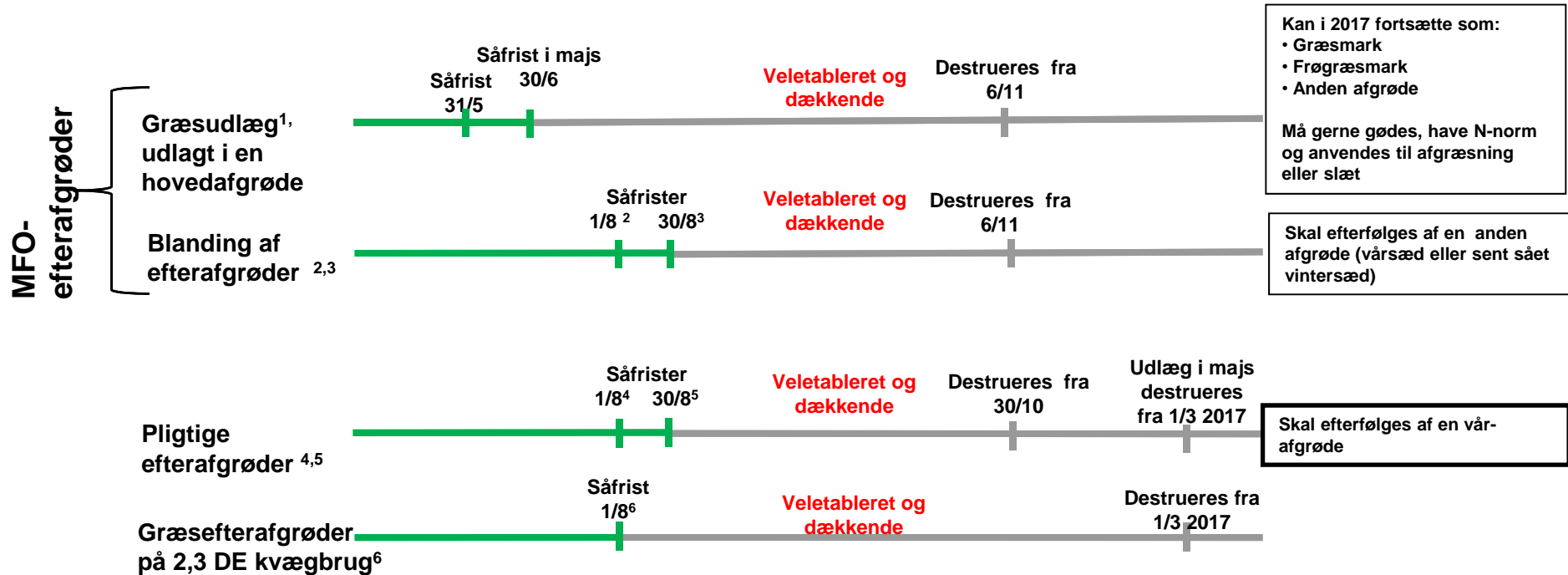
1. De efterafgrøder vi kender

2. Ændringer til ekstra efterafgrøder via husdyrgodkendelser fra 1. august 2017

3. Nye frivillige efterafgrøder med støtte i 2017 og 2018

4. Optimering af efterafgrøder - økonomi og tommelfingerregler

De efterafgrøder vi kender

1: Rent græs eller græs i blandinger, f.eks. Kløvergræsudlæg

6: Rent græs eller græs i blanding med max. 50 pct. kløver eller lucerne

2: Såfrist 1. august ved blanding mindst to typer af: græs, cikorie, honningurt, forskellige slægter af korn eller arter af korsblomstrede afgrøder.

4: Såfrist 1. august ved græsudlæg (uden kløver), korn, græs, cikorie, honningurt, korsblomstrede afgrøder og frøgræs, der fortsætter som efterafgrøde.

3: Såfrist 30. august ved blanding af mindst to typer af: korsblomstrede arter, vårbyg, alm. rug, stauderug og honningurt.

5: Såfrist 30. august ved korsblomstrede arter, vårbyg, alm. rug, stauderug og honningurt.

KONTROL AF EFTERAFGRØDER I EFTERÅRET 2016

Kontrol af MFO-efterafgrøder og MFO-græsudlæg bliver i store træk identisk med sidste år.

- Kontrolperiode: 15. september til 30. oktober hhv. 6. november
- Trappemodell med krav om dækningsgrad er uforandret, krav om 40 % forlænges til 6. november
- **MFO-Græsudlæg/efterafgrødeblandinger med såfrist 1. august:** Godkendes efter krav om dækningsgrad.
- **MFO-blandinger med såfrist 30. august:** Godkendes enten efter trappemodellen eller at efterafgrøden er tydeligt veletableret (antal planter pr. m² og jævnt fremspiret)

Opdateret kontrolinstruks forventes offentliggjort 15. september

KONSEKVENNS VED UNDERKENDELSE AF PLIGTIGE EFTERAFGRØDER

Indberettet flere efter-
afgrøder end der er
etableret, men kravet på
10/14 pct. er opfyldt

Risiko for
bøde/indskærpelse
- men ikke KO

Indberettet flere efter-
afgrøder end der er
etableret, og kravet på
10/14 pct. er ikke opfyldt
(ved indsendelse af efteraf-
grødeopgørelsen)

KO og risiko for
bøde/indskærpelse

EKSEMPEL

- 20 ha efterafgrøder indberettet i Tast selv service senest den 12. september 2016
- Kontrol den 25. september, der godkendes 8 ha efterafgrøder
- Efterafgrødekravet er 10 ha (kendes reelt først i 2017)
- Der mangler 2 ha efterafgrøder for at opfylde kravet!
 - Medfører KO (afhænger af opgørelse af efterafgrødekravet)
- Der mangler 12 ha efterafgrøder ift., hvad der er indberettet i Tast selv service!
- Kan medføre bøde/indskærpelse

KONSEKVENNS VED MANGLENDE MFO- EFTERAFGRØDER

Tommelfingerregel:

- Ved 1 ha manglende MFO (= 3,33 ha efterafgrøde) mistes 10 ha grøn støtte
- Svarer til ca. 6.000 kr., ved BR-værdi 1.300 kr. (basis)

AFMELDING AF PLIGTIGE EFTERAFGRØDER

- Udgangspunkt: Pligtige efterafgrøder kan afmeldes frem til 21. april 2017, for arealer der ikke er omfattet af kontrol
- Hvis der har været kontrol og efterafgrøderne er godkendt, kan de fortsat afmeldes, så man undgår eftervirkning
- Efterafgrøder der underkendes ved kontrol vil automatisk blive nedskrevet

12. September 2016

Indberetningsfrist for pligtige efterafgrøder 2016

Ultimo december 2016

Skemaet "Gødningskvote og efterafgrøder 2016" lukker

1. Februar 2017

Skemaet "gødningskvote og efterafgrøder 2017" åbner

21. April 2017

Frist for indberetning af siden "Opgørelse af efterafgrøder 2016/2017", herunder afmelding af pl. efterafgrøder

31. August 2017

Indberetningsfrist for pligtige efterafgrøder 2017

ÆNDRINGER TIL 2017

Forslag til ændring i EU-direktiv:

- MFO-efterafgrøder skal være på marken i mindst 10 uger (mod 9,5 uge i dag)
- Danmarks forslag om forenkling så MFO-efterafgrøder tæller med faktor 0,7 og kravet om mindst 2 arter udgår, er IKKE imødekommet

Nationalt regelsæt

- L&F /SEGES har foreslået, at alle kornarter kan anvendes frem til 20.august og kvælstoffikserende arter kan indgå i blandinger.
- Er ikke kommet med i 2016, men L&F arbejder stærk for det fremadrettet.

SPØRGSMÅL?

ÆNDRINGER TIL EFTERAFGRØDER VIA MILJØGODKENDELSER FRA 1. AUGUST 2017

- Husdyrarealreguleringen forventes ændret fra 1. august 2017 så Miljøgodkendelsen splittes op i Anlægsregulering og Arealregulering
- Arealreguleringen vil ske via generelle regler og styres i gødningsregnskabet
- **Alle vilkår mht. udbringningsarealer** i eksisterende miljøgodkendelser udgår og overgår til generelle nye regler
- **Alle bedrifter der udbringer organisk gødning** kan/vil blive berørt uanset miljøgodkendelse eller ej

NY AREALREGULERING FRA 1. AUGUST 2017

Forventning vedr. efterafgrøder, der i dag indgår som vilkår i miljøgodkendelser:

- **Efteråret 2017**
20-21.000 ha efterafgrøder (=vilkår i eksisterende miljøgodkendelser) skal "spredes ud" på bedrifter der udbringer organisk gødning, dvs. husdyrgødning, slam og afgasset biomasse
- **Efteråret 2018 og frem til den nye regulering er fuldt indfaset (år ukendt)**
Stigende til 34.000 ha efterafgrøder skal "spredes ud"

NY AREALREGULERING FRA 1. AUGUST 2017

- Det generelle efterafgrødekrav på 10 og 14 pct. fastholdes
 - Fortsat afhængig af over eller under 0,8 DE/ha udbragt husdyrgødning
- Alle bedrifter der **udbringer** husdyrgødning, slam eller afgasset biomasse i udpegede oplande, vil få øget efterafgrødekrav
- Udpegede oplande:
 1. Oplande til kvælstoffølsomt habitatnatur, med øget ikke-udnyttet N siden 2007 (opgjort via gødningsregnskabsdata)
 2. Kystvandoplande med indsatsbehov i hht. vandområdeplanerne

	Udbragt 0,8 DE/ha eller mere	Udbragt Under 0,8 DE/ha	Udbragt 0,8 DE/ha eller mere	Udbragt Under 0,8 DE/ha	Udbragt Over/under 0,8 DE pr. ha
Alm. efterafgrødekrav	14 pct.	10 pct.	14 pct.	10 pct.	10 / 14 pct.
Opland til kvælstoffølsomt habitatnatur, med øget ikke-udnyttet N siden 2007	Ligger ikke i udpeget opland → ingen krav		Ligger i udpeget opland → f.eks. + 2 pct.		Max ?
Kystvandoplande med indsatsbehov i hht. vandområdeplanerne	Ligger ikke i udpeget opland → ingen krav		Ligger i udpeget opland → f.eks. + 1 pct.		Max ?
I alt efterafgrødekrav efteråret 2017	14 pct.	10 pct.	14+2+1 = 17 pct.	10+2+1 = 13 pct.	Max?

	Udbragt 0,8 DE/ha eller mere	Udbragt Under 0,8 DE/ha	Udbragt 0,8 DE/ha eller mere	Udbragt Under 0,8 DE/ha	Udbragt Over/under 0,8 DE pr. ha
Alm. efterafgrødekrav	14 pct.	10 pct.	14 pct.	10 pct.	10 / 14 pct.
Opland til kvælstoffølsomt habitatnatur, med øget ikke-udnyttet N siden 2007	Ligger ikke i udpeget opland → ingen krav		Ligger i udpeget opland → f.eks. + 2 pct.		Max ?
Kystvandoplande med indsatsbehov i hht. vandområdeplanerne	Ligger ikke i udpeget opland → ingen krav		Ligger i udpeget opland → f.eks. + 1 pct.		Max ?
I alt efterafgrødekrav efteråret 2017	14 pct.	10 pct.	14+2+1 = 17 pct.	10+2+1 = 13 pct.	Max?

	Udbragt 0,8 DE/ha eller mere	Udbragt Under 0,8 DE/ha	Udbragt 0,8 DE/ha eller mere	Udbragt Under 0,8 DE/ha	Udbragt Over/under 0,8 DE pr. ha
Alm. efterafgrødekrav	14 pct.	10 pct.	14 pct.	10 pct.	10 / 14 pct.
Opland til kvælstoffølsomt habitatnatur, med øget ikke-udnyttet N siden 2007	Ligger ikke i udpeget opland → ingen krav		Ligger i udpeget opland → f.eks. + 2 pct.		Max ?
Kystvandoplande med indsatsbehov i hht. vandområdeplanerne	Ligger ikke i udpeget opland → ingen krav		Ligger i udpeget opland → f.eks. + 1 pct.		Max ?
I alt efterafgrødekrav efteråret 2017	14 pct.	10 pct.	14+2+1 = 17 pct.	10+2+1 = 13 pct.	Max?

NY AREALREGULERING FRA 1. AUGUST 2017

- Det samlede efterafgrødekrav i de enkelte oplande forventes beregnet på baggrund af gødningsregnskabsdata (3 år tilbage)
- Den enkelte bedrifts andel forventes beregnet på baggrund af gødningsregnskabsdata 2 år tilbage
- Hvis ændringer vedtages med ændring pr. 1. august 2017, så kommer der en "regnefunktion" i Tast selv-service fra 1. februar 2017 + nye kortlag i IMK
- Det ekstra efterafgrødekrav vil som pligtige efterafgrøder kunne etableres på bedriftsniveau

Eksempler på konsekvenser:

Bedriftstype	Krav om pl.efterafgrøder	+ ekstra krav i efteråret 2017	Efterafgrødekrav i 2016	Efterafgrødekrav i 2017
Husdyrbrug med miljøgodkendelse m. 5 pct. efterafgrøder	14 pct.	+ 0 pct.	14 + 5 = 19 pct	14 + 0 = 14 pct
Husdyrbrug med miljøgodkendelse m. 0 pct. efterafgrøder	14 pct.	+ 3 pct.	14 + 0 = 14 pct.	14 + 3 = 17 pct.
Husdyrbrug uden miljøgodkendelse	14 pct.	+ 3 pct.	14 pct.	14 + 3 = 17 pct.
		+ 0 pct.	14 pct.	14 + 0 = 14 pct.
Planteavls/husdyrbrug under 0,8 DE/ha	10 pct.	+ 3 pct.	10 pct.	10 + 3 = 13 pct.
		+ 0 pct.	10. pct.	10 + 0 = 10 pct.

Eksempler på konsekvenser:

Bedriftstype	Krav om pl.efterafgrøder	+ ekstra krav i efteråret 2017	Efterafgrødekrav i 2016	Efterafgrødekrav i 2017
Husdyrbrug med miljøgodkendelse m. 5 pct. efterafgrøder	14 pct.	+ 0 pct.	14 + 5 = 19 pct	14 + 0 = 14 pct
Husdyrbrug med miljøgodkendelse m. 0 pct. efterafgrøder	14 pct.	+ 3 pct.	14 + 0 = 14 pct.	14 + 3 = 17 pct.
Husdyrbrug uden miljøgodkendelse	14 pct.	+ 3 pct.	14 pct.	14 + 3 = 17 pct.
		+ 0 pct.	14 pct.	14 + 0 = 14 pct.
Planteavls/husdyrbrug under 0,8 DE/ha	10 pct.	+ 3 pct.	10 pct.	10 + 3 = 13 pct.
		+ 0 pct.	10. pct.	10 + 0 = 10 pct.

Eksempler på konsekvenser:

Bedriftstype	Krav om pl.efterafgrøder	+ ekstra krav i efteråret 2017	Efterafgrødekrav i 2016	Efterafgrødekrav i 2017
Husdyrbrug med miljøgodkendelse m. 5 pct. efterafgrøder	14 pct.	+ 0 pct.	14 + 5 = 19 pct	14 + 0 = 14 pct
Husdyrbrug med miljøgodkendelse m. 0 pct. efterafgrøder	14 pct.	+ 3 pct.	14 + 0 = 14 pct.	14 + 3 = 17 pct.
Husdyrbrug uden miljøgodkendelse	14 pct.	+ 3 pct.	14 pct.	14 + 3 = 17 pct.
		+ 0 pct.	14 pct.	14 + 0 = 14 pct.
Planteavl/husdyrbrug under 0,8 DE/ha	10 pct.	+ 3 pct.	10 pct.	10 + 3 = 13 pct.
		+ 0 pct.	10. pct.	10 + 0 = 10 pct.

NY AREALREGULERING FRA 1. AUGUST 2017

- Mange forhold stadig uvisse
- Reglerne bliver indeholdt i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der forventes i offentlig høring midt i oktober 2016

SPØRGSMÅL

FRIVILLIGE EFTERAFGRØDER MED STØTTE / KOMPENSERENDE EFTERAFGRØDER

- Politisk aftale:

Hvornår?	Landbrugspakken af 22. dec. 2015	Naturpakken af 20. maj 2016	I alt
Efterår 2017	85.000 ha	15.000 ha	Ca. 100.000 ha
Efterår 2018	75.000 ha	25.000 ha	Ca. 100.000 ha

- Støtte gives som De minimis-støtte
- Støttesats: ukendt pt.

HVILKE AREALER KAN FÅ STØTTE?

- ? – det ved vi ikke i øjeblikket
- Afhænger af beregninger foretaget af Naturstyrelsen og som NaturErhvervstyrelsen skal administrere
- Vil fremgå af et nyt kortlag i IMK, der forventes offentliggjort sent efterår (senest 1. februar..!)

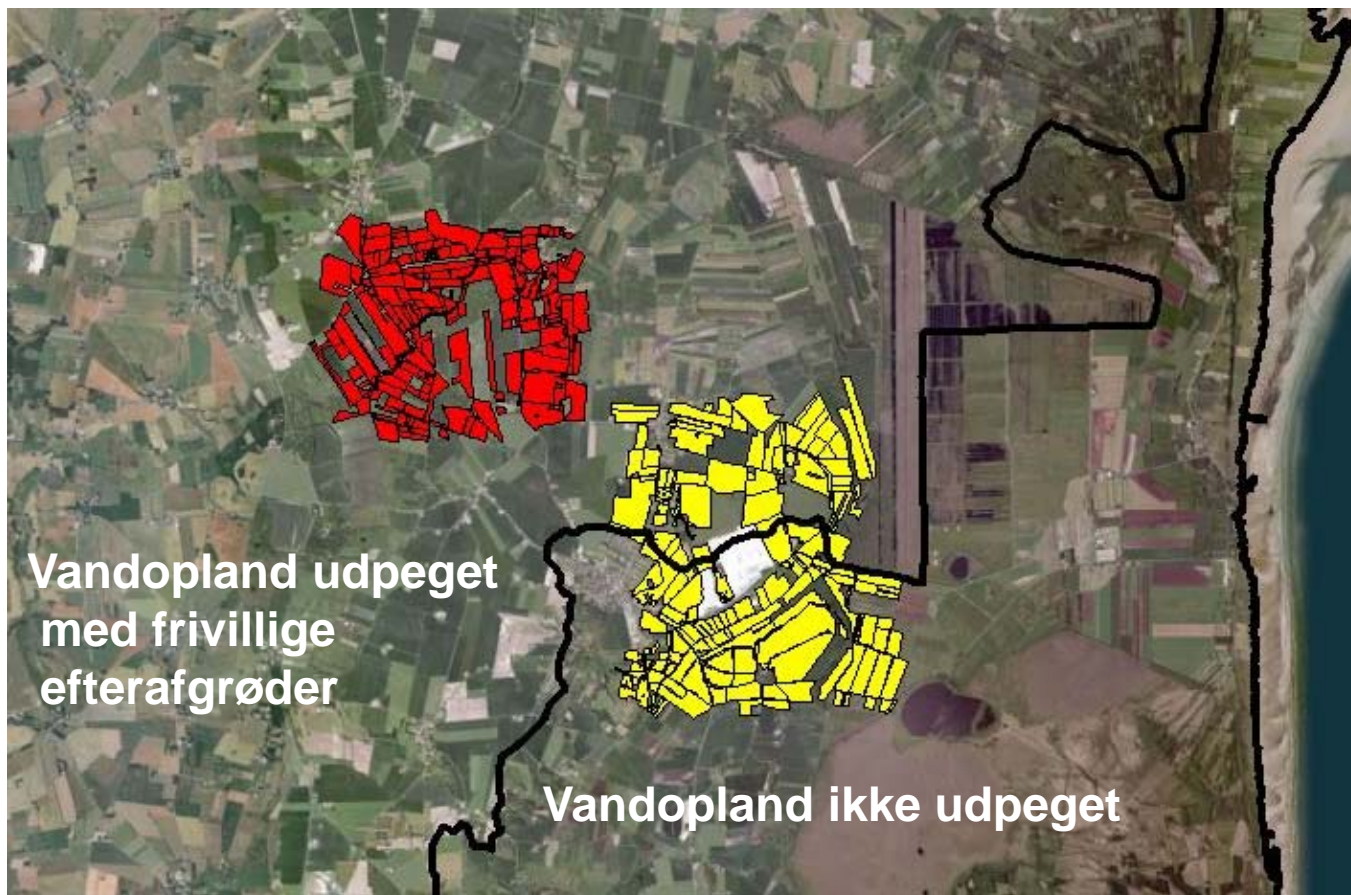

DANMARK ER INDDÆLT I 90 KYSTVANDLANDE

En del af disse vand-
oplande vil blive udpeget
med x ha frivillige
efterafgrøder

EKSEMPEL PÅ 2 BEDRIFTER

Rød bedrift:

Kan søge på alle marker

Gul bedrift:

Kan søge til marker i udpeget vandopland – men ikke de øvrige

SAMSPIL MED ØVRIGE EFTERAFGRØDER

”...der lanceres en ”efterafgrødeordning” der skal resultere i udlægning af flere efterafgrøder, hvilket skal tilvejebringe en kvælstofeffekt”

Dvs. de frivillige efterafgrøder **kan ikke samtidig** tælle med som:

- Pligtig efterafgrøder
- MFO-efterafgrøde
- Græsudlæg på 2,3 DE kvægbedrifter

FRIVILLIGE EFTERAFGRØDER MED STØTTE

Følger reglerne for pligtige efterafgrøder i fht. såfrist, arter og destruktion

Udlæg	Såfrist 1. august	Såfrist 20. august
Udlæg af rent græs uden kløver	Korn	Vårbyg
Udlæg af korsblomstrede arter og cikorie	Græs	Vinterrug og stauderug
	Korsblomstrede arter	Korsblomstrede arter
	Honningurt	Honningurt
	Cikorie	

Kan ikke erstattes af alternativer, efterafgrødebank, køb/salg eller nedsat kvote

FRIVILLIGE EFTERAFGRØDER MED STØTTE- ANSØGNINGSRUNDEN 2017

FRIVILLIGE EFTERAFGRØDER MED STØTTE- ANSØGNINGSRUNDEN 2017

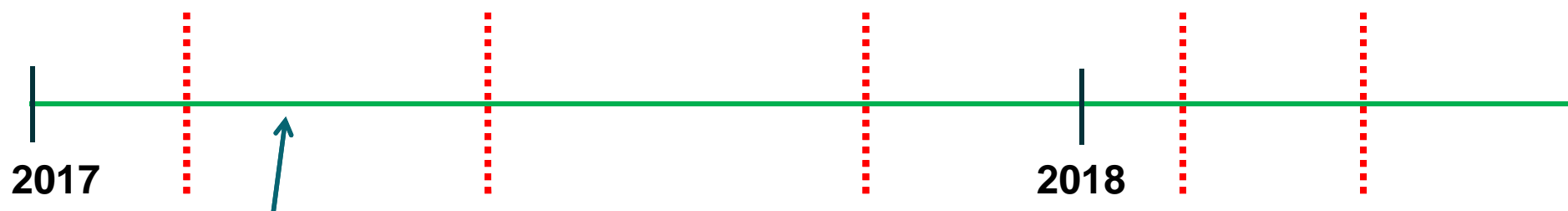
1. Februar 2017
Ansøgningsrunde til
ordningen åbner

**21. april eller
16. maj 2017**
Ansøgningsrunde
lukker (senest)

Sept./okt. 2017
Kontrolbesøg

Primo 2018
Udbetaling af
støtte for 2017

1. Februar 2018
Ansøgningsrunde til
ordningen åbner

- Ansøgning lukker når der er fyldt op!
- Ansøgningskontrollen viser om der er ledige ha
- Ugentlig nyhed med info om ledige ha

HVORDAN SØGES STØTTE TIL EFTERAFGRØDER?

- Ansøgning i Fællesskemaet efter først til mølle-princippet (skal være indsendt!)

Hentes fra IMK

Markplan for randzoner, GLM-landskabelementer, MFO-græsudlæg, MFO-efterafgrøder og kompenserende efterafgrøder															
A1	A2	A3		A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15
Fra siden "Markplan og grundbetaling"				Arealer fra markkort											
Mark-nummer	Markblok-nummer	Afgrøde (overføres til siden "Markplan og grundbetaling")		Areal til grundbetaling	Randzone-areal	2 meter bræmmer	GLM-søer	GLM-fortidsminder	GLM-søer skal medregnes som MFO	GLM-fortidsminder skal medregnes som MFO	Randzoner skal medregnes som MFO	Planlagt MFO-græsudlæg	Planlagte MFO-efterafgrøder	Kompenserende efterafgrøder	Vandopland
		Oversigt over afgrødekoder							Vælg alle	Vælg alle					
		kode	navn	ha	ha	ha	ha	ha	?	?	?	?	?	?	id
				5,00					☐	☐	☐	☐	☐	☒	21000074
				5,00					☐	☐	☐	☐	☐	☐	21000074
				5,00					☐	☐	☐	☐	☐	☐	21000074
				Sum	15,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00	

- Muligt at nedregulere (fjerne afkrydsning) så længe der ikke er anmeldt kontrol

ANSØGNING OM DE MINIMIS-STØTTE

- Modtaget De-minimis støtte i seneste 3 regnskabsår skal fremgå
- Støtte fra NAER indlæses automatisk (randzonekompensation)
- Øvrig støtte skal ansøger selv udfylde!!!
- Flere lofter for de minimis-støtte afhængig af EU-forordning (over de seneste 3 regnskabsår)
 - 112.500 kr. - Landbrugssektoren
 - 225.000 kr. - Landbrug+ fiskeri
 - 1,5 mio. kr. – Totalt De minimisstøtte

The image shows two screenshots of a web form. The top screenshot is titled 'De minimis-støtte til kompenserende efterafgrøder' and contains a text box labeled 'B' with the text: 'Jeg søger tilskud til de kompenserende efterafgrøder, der er markeret i kolonne A14, efter Kommissionens forordning (EU) nr. 1408/2013 om de minimis-støtte.' Below this is a section titled 'Bedriftens regnskab' with two rows: 'Regnskabsårets startdag' and 'Regnskabsårets startmåned', each with a 'Vælg ..' dropdown menu.

The bottom screenshot is titled 'De minimis-støtte fra andre myndigheder end NaturErhvervstyrelsen' and contains a text box labeled 'D' with two options: 'Jeg har IKKE modtaget de minimis-støtte fra andre myndigheder end NaturErhvervstyrelsen i de seneste tre regnskabsår' (unchecked) and 'Jeg HAR modtaget eller forventer at modtage de minimis-støtte fra andre myndigheder end NaturErhvervstyrelsen i de seneste tre regnskabsår' (checked). Below this is a table titled 'De minimis-støtte modtaget fra andre myndigheder' with columns: 'De minimis-forordning' (E1), 'Myndighed' (E2), 'Ordning' (E3), 'Dato' (E4), and 'Beløb'. The first row is filled with: 'Virksomheder, der udfører tjenesteydelser af alm.', 'Transport- og Bygningsministeriet', a dropdown menu, and '1000'. There is a 'Sum' column at the end. A checkbox 'Indsæt række' is at the bottom left.

KONTROL AF EFTERAFGRØDER

- Der forventes samme regler for dækningsgrad som for øvrige efterafgrøder
- Ved en prioritering forventes
 1. MFO-efterafgrøder
 2. Frivillige efterafgrøder med støtte
 3. Pligtige efterafgrøder (der ikke samtidig tæller som MFO)
- ”Mindre” sanktion ved underkendelse

BEKENDTGØRELSE OG VEJLEDNING

- Bekendtgørelsen forventes
 - I høring først i oktober måned 2016
 - Offentliggjort ca. 1. december 2016
 - Med ikrafttrædelse 1. januar 2017
- Vejledning forventes offentliggjort ca. 1. december
- Temalag i IMK sent efterår (senest 1. februar)

SPØRGSMÅL

SPØRGSMÅL TIL JER:

- Hvor mange af de forventede ca. 100.000 ha efterafgrøder med støtte, tror du, der bliver ansøgt om i 2017
 1. 50.000 ha eller derunder?
 2. Ca. 75.000 ha?
 3. Alle ca. 100.000 ha?

EFTERAFGRØDER OG ØKONOMI

- Dyrkningsomkostninger
 - Udsæd, såning, evt. nedmuldning
- Kvælstofeftervirkning og sparet N
- Udbytteeffekt i efterfølgende afgrøde
- Evt. sædskifteændringer
 - Evt. reduceret indtjening i marken
 - Evt. øgede omkostninger til foderkøb

SAMLEDE ETABLERINGSOMKOSTNINGER 2016

	Metode	Udsæd 2016	Maskiner og arbejde	I alt 2016
		kr./ha	kr./ha	kr./ha
Alm. rajgræs	Iblandet	-280	0	-280
Alm. rajgræs	Radsået	-280	-140	-420
Olieræddike	Før høst	-280	-140	-420
Olieræddike	Efter høst*	-280	-180	-460
Gul sennep	Før høst	-120	-140	-260
Gul sennep	Efter høst*	-90	-180	-270

*) Harvning + centrifugalspreder

KVÆLSTOFEFTEERVIRKNING 2016

Dyre- tæthed	Kvælstof- eftervirkning (norm)	Værdi af sparet N		
		kg N/ha	5,0 kr./kg N	6,0 kr./kg N
<0,8 DE	17	85	100	135
>= 0,8 DE	25	125	150	200

Kvælstofeftervirkningen i den enkelte mark afhænger især af N-optagelsen i efterafgrøden, der igen afhænger art, såtidspunkt, efterafgrødens udvikling og mineraliseret N i jorden.

MERUDBYTTE I VÅRSÆD MED EFTERAFGRØDE SOM FORFRUGT

Jordtype	Merudb. hkg/ha	Værdi af merudbytte*		
		90 kr./hkg	100 kr./hkg	110 kr./hkg
Sandjord (JB 1-4)	2	180	200	220
Lerjord (JB 5-9)	0	0	0	0

*) Evt. højere priser ved maltbyg eller anden vårsæd med tillæg

NETTO OMKOSTNING VED DYRKNING AF EFTERAFGRØDER UDEN SÆDSKIFTEÆNDRINGER

	Dyretæthed	Efterafgrøde	Metode	Netto kr./ha	+ Tilskud 500 kr.	+ Tilskud 700 kr.
Sandjord (JB 1-4)	< 0,8 DE	Alm. rajgræs	Iblandet	20	520	720
		Alm. rajgræs	Radsået	-120	380	580
		Olieræddike	Før høst	-120	380	580
		Olieræddike	Efter høst	-160	340	540
		Gul sennep	Før høst	40	540	740
		Gul sennep	Efter høst	30	530	730
	≥ 0,8 DE	Alm. rajgræs	Iblandet	70	570	770
		Alm. rajgræs	Radsået	-70	430	630
		Olieræddike	Før høst	-70	430	630
		Olieræddike	Efter høst	-110	390	590
		Gul sennep	Før høst	90	590	790
		Gul sennep	Efter høst	80	580	780

NETTO OMKOSTNING VED DYRKNING AF EFTERAFGRØDER UDEN SÆDSKIFTEÆNDRINGER

	Dyretæthed	Efterafgrøde	Metode	Netto kr./ha	Tilskud 500kr	Tilskud 700kr
Lerjord (JB 5-6)	< 0,8 D E	Alm. rajgræs	Iblandet	-180	320	520
		Alm. rajgræs	Radsået	-320	180	380
		Olieræddike	Før høst	-320	180	380
		Olieræddike	Efter høst	-360	140	340
		Gul sennep	Før høst	-160	340	540
		Gul sennep	Efter høst	-170	330	540
	≥ 0,8 DE	Alm. rajgræs	Iblandet	-130	370	570
		Alm. rajgræs	Radsået	-270	230	430
		Olieræddike	Før høst	-270	230	430
		Olieræddike	Efter høst	-310	190	390
		Gul sennep	Før høst	-110	390	590
		Gul sennep	Efter høst	-120	380	580

SÆDSKIFTEÆNDRING – HVAD KOSTER DET?

- Typisk skifte fra hvede til vårsæd
- **Hvad har økonomisk betydning:**
- Udbytterelationer (hvede – vårsæd)
- Med/uden husdyrgødning
- Foderbehov (hjemmeavlet foder)
- Evt. sædskiftefordele
 - ”Sundere sædskifte” – fx bedre kontrol med græsukrudt
 - Bedre arbejdsfordeling – bedre maskinudnyttelse

LIGEVÆGTSUDBYTTER VINTERHVEDE / VÅRBYG

KORNSÆLGER, JB 5-6, OLIERÆDDIKE SÅET EFTER HØST

Vinterhvede, udbytte hkg pr. ha	60	70	80	90	100
110 kr. pr. hkg	Giver ca. samme DB2 (efter maskiner og arbejde) som:				
Vårbyg med efterafgrøde, udbytte hkg pr. ha	50	60	70	80	90
+ støtte på 500 kr. pr. ha	45	55	65	75	85
+ støtte på 700 kr. pr. ha	43	53	63	73	83

LIGEVÆGTSUDBYTTER VINTERHVEDE / VÅRBYG

KORNKØBER, JB 5-6, OLIERÆDDIKE SÅET EFTER HØST

Vinterhvede, udbytte hkg pr. ha	60	70	80	90	100
110 kr. pr. hkg	Giver ca. samme DB2 (efter maskiner og arbejde) som:				
Vårbyg med efterafgrøde, udbytte hkg pr. ha	52	62	73	83	93
+ støtte på 500 kr. pr. ha	47	57	68	78	88
+ støtte på 700 kr. pr. ha	45	55	66	76	86

Beregningerne er reguleret for FEsvin

TOMMELFINGERREGEL

- **JB 5-6, kornsælger**

Hvis udbyttet i vårbyg er **10 hkg mindre** end udbyttet i vinterhvede, er DB2 i de to afgrøder stort set ens

- **JB 5-6, kornkøber**

Hvis udbyttet i vårbyg er **7-8 hkg mindre** end udbyttet i vinterhvede, er DB2 i de to afgrøder stort set ens

For hver 100 kr. i støtte pr. ha kan du leve med ca. 1 hkg mindre i vårbyg (ved en pris på 110 kr./hkg)

LIGEVÆGTSUDBYTTER VINTERHVEDE / VÅRBYG KORNSÆLGER, JB 1-3, GRÆSUDLÆG

Vinterhvede, udbytte hkg pr. ha	50	60	70	80	90
110 kr. pr. hkg	Giver ca. samme DB2 (efter maskiner og arbejde) som:				
Vårbyg med græsudlæg, udbytte hkg pr. ha	43	53	63	73	83
+ støtte på 500 kr. pr. ha	38	48	58	68	78
+ støtte på 700 kr. pr. ha	36	46	56	66	76

LIGEVÆGTSUDBYTTER VINTERHVEDE / VÅRBYG KORNKØBER, JB 1-3, GRÆSUDLÆG

Vinterhvede, udbytte hkg pr. ha	50	60	70	80	90
110 kr. pr. hkg	Giver ca. samme DB2 (efter maskiner og arbejde) som:				
Vårbyg med græsudlæg, udbytte hkg pr. ha	44	54	65	75	85
+ støtte på 500 kr. pr. ha	39	49	60	70	80
+ støtte på 700 kr. pr. ha	37	47	58	68	78

Beregningerne er reguleret for FEsvin

TOMMELFINGERREGEL

- **JB 1-3, kornsælger**

Hvis udbyttet i vårbyg er **7 hkg mindre** end udbyttet i vinterhvede, er DB2 i de to afgrøder stort set ens

- **JB 1-3, kornkøber**

Hvis udbyttet i vårbyg er **5-6 hkg mindre** end udbyttet i vinterhvede, er DB2 i de to afgrøder stort set ens

For hver 100 kr. i støtte pr. ha kan du leve med ca. 1 hkg mindre i vårbyg (ved en pris på 110 kr./hkg)

SPØRGS- MÅL ?

